

IN MEMORIAM

laajentuminen toivat mukanaan jatkuvasti uusia haasteita. Erityisesti on mainittava tämän työn tuomat välttämättömät kansainväliset yhteistyön muodot.

Saarentaus nimitettiin vuonna 1972 yli-insinööriksi ja piirustustoimiston päälliköksi. Tällöin hänen vastuulleen tuli varsin monipuolinen karttatuotanto. Siihen kuuluivat Suomen peruskartoituksen loppuvaiheen kartografiset työt, peruskartoista johdetut kartat 1:100 000–1:1 milj. sekä ilmailukartat. Nämä työt vaativat yli puolet toimiston henkilömäärästä 140. Suomen Kartaston viides laitos ja Kartografian automaatiohanke vaativat kumpikin vajaan neljänneksen henkilömäärästä.

Tässä yhteydessä on syytä todeta, että mainittu Suomen Kartasto lienee viimeinen laaja teemakartasto, koska kulloinkin tarvittavien erillisten teemakarttojen valmistus on automaation kehityksen myötä helpottunut. Kartografian automaatiohanke kehitettiin Suomessa todella oivaan karttatuotantoon soveltuvaksi. ICA:n kongressissa Tokiossa 1980 sai automaatioon pohjautuva rinnevarjostekuvas paljon huomiota osakseen.

Luottamustehtävissä Taisto Saarentauksen maanmittauksen, erityisesti kartografian asiantuntemusta käytettiin paljolti. Hän toimi Maanmittausinsinöörin Liiton hallituksen jäsenenä vuodet 1976–80, Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtajana vuodet 1981–85 sekä Suomen Teknillisen Seuran maanmittausinsinöörin kerhon johtokunnan jäsenenä ja sihteerinä vuodet 1965–68. Hän kuului Maanmittaus Suomessa 1633–1983 -teoksen (771 sivua) toimituskuntaan kartografian edus-

tajana. Tämän lisäksi Saarentaus toimi Suomen–Norjan rajan-ikäntivaltuuskunnan asiantuntijana vuosina 1975–79.

Siirryttyään eläkkeelle 37. virkavuoden jälkeen vuonna 1986, Saarentaus ryhtyi tutkimaan kotikaupunkinsa Keravan kiinteistönmuodostuksen historiaa 1780-luvulla tehdystä isojaosta alkaen. Tutkimukseensa hän seurasi Keravan maakirjatalojen jakautumista vaihe vaiheelta meidän päiviimme saakka. Tuloksena on painettu kaksiosainen, 334 sivua käsittävä teos, jonka tekstejä elävöittävät lähes neljäsataa jakautumista selventävää kuvaa ja kartaketta. Tämän mittavan tutkimustyön Saarentaus on tehnyt lahjaksi kotikaupungilleen. Teos on tiettävästi ainoa laatuaan ja on sellaisena arvokas avaus maanmittauksen tutkimuskentässä.

Me kartografit kaipaamme syvästi alamme taitavaa osaajaa. Otamme samalla osaa puoliso Raija Saarentauksen ja lasten perhekuntien suruun.

Osmo Niemelä
opiskelu- ja työtoveri

Pentti Hoppu
12.8.1944–19.8.2006

Maanmittarikurssi M66 sai hieman ennen 40-vuotisjuhlakokoukseen surullisia uutisia.

Kurssitoveri maanmittausinsinööri Pentti Heikki Vilhelm Hopun aika oli yllättäen täyttynyt Jorvin sairaalassa kauniina elokuisena lauantaiamuna 19.8.2006 62 vuoden ikäisenä.

Kurssi vietti hiljaisen hetken Pentin muistolle.

Pentti oli syntynyt Oulussa 12.8.1944. Koska Pentti oli jo silloin originelli miehenalku, virallinen syntymäaikakin tuli asiapapereihin ja papinkirjoihin sota-ajan melksessä merkityksi kuukautta todellista myöhemmäksi.

Koulunsa Pentti kävi Helsingissä; ensin ylioppilaaksi Arkadian yhteislyseosta 1964 ja sitten 1966 TKK:lle maanmittarin oppiin. Koska piirtämisen ja taiteellisuuden lahja oli syntymästä saatu, Pentin toisena vaihtoehtona oli Ateneum, mutta sillä kertaa ei valinta sinne osunut kohdalle. Ateneumin poluilta löytyi kuitenkin tuleva elinikäinen kumppani.

Diplomi-insinööritutkinto oli valmis vuonna 1971. Helsingiläispoika halusi ehdottomasti pysyä Helsingissä, jossa perheen perustaminenkin oli jo aloitettu. Niinpä Pentti marssi rohkeasti Hämeentielle geodeettisen toimiston yli-insinööri Seppo Härmälän puheille töitä ky-

symään ja Härmälältä löytyi sopivia töitä, ”kun pojalla on töihin noin sopiva sukunimikin”.

Tästä alkoi pitkä työura, joka kesti käytännöllisesti katsoen samassa, itsenäisessä tehtävässä aina vuoden 2004 loppuun asti, jolloin Pentti siirtyi sairauseläkkeelle. Tehtävä oli kaavojen pohjakartoitusten tarkastaminen, ja se sopi erinomaisesti Pentin rauhalliselle, hieman syrjäänvetäytyväälle ja pohdiskevalle luonteelle. Suomen kunnista löytyy varmasti tuhansia kaavojen pohjakartoitusten karttalehtiä, joiden otsikkolaatikosta löytyy Pentin hyväksymisallekirjoitus. Kun kartat tarkastettiin myös maastossa, Suomi ja sen kartoittajat tulivat vuosien saatossa tutuiksi.

Kartoitusmenetelmien ja -välineiden kehittyessä Pentti toimi aina kaavoitusmittausohjeita uudistavissa työryhmissä itseoikeutettuna asiantuntijana ja tietokoneisiin liittyvät asiat olivat hänelle lukemisen lisäksi hobby.

Organisaatiot muuttuivat; mutta mies ja piippu ja tarkastustehtävät säilyivät.

Pentti oli ihmisenä originelli ja epäsovinnainen, mutta myös älykäs, tunnollinen ja hyväsydäminen.

Hänellä oli myös sarkastista huumorintajua. Jäädessään eläkkeelle hän kertoi kirjoittavansa kymmenosaisen muistelmateoksen ”Diaarinumeroita ja hirtetty virkamies”.

Pentin saatteli Honkanummen hautausmaalle 2.9.2006 runsas sukulaisen ja ystävien joukko.

Pepeä jäivät lähimpinä kaipaamaan aviopuoliso Heljä ja kolme tytärtä perheineen.

Markus Kiuru
Kirjoittaja on Pentti Hopun ystävä opiskelu- ja työajoilta.

TUTUSTU TEKNIIKAN MUSEOON – ja maanmittausmuseoon

Viikintie 1, 00560 Helsinki

Aukioloajat:

kesäkausi 1.6.–31.8. ti–su klo 11–16
syyskausi 1.9.–31.5. ke–su klo 12–16

Lipunmyynti (09) 72 88 44 28

Toimisto (09) 72 88 440

Pääsymaksut:

Aikuiset 5 e, lapset 1 e, opiskelijat 1,5 e

Tekniikan museoon pääsee busseilla 68, 71 ja 73B Rautatientorilta sekä bussilla 74 Hakaniemestä.